C/2025/2238

15.4.2025

SDĚLENÍ KOMISE,

Pokyny k aspektům týkajícím se vytápění a chlazení v článcích 15a, 22a, 23 a 24 směrnice (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů ve znění směrnice (EU) 2023/2413

(C/2025/2238)

Obsah

Strana

1. Úvod 2
2. Definice odpadního tepla a chladu ve směrnici o obnovitelných zdrojích energie 4
3. Započítávání podílu energie z obnovitelných zdrojů v článku 23 5
   - 3.1 Obecný přehled článku 23 5
   - 3.2 Nové prvky článku 23 5
   - 3.3 Roční průměrný nárůst 6
   - 3.4 Možnosti flexibility u odpadního tepla a chladu a elektřiny z obnovitelných zdrojů 8
4. Započítávání podílu energie z obnovitelných zdrojů v článku 24 10
   - 4.1 Obecný přehled článku 24 10
   - 4.2 Nové prvky článku 24 11
   - 4.3 Orientační průměrný roční nárůst 11
5. Započítávání podílu energie z obnovitelných zdrojů v článku 15a 13
   - 5.1 Obecný přehled článku 15a 13
   - 5.2 Orientační vnitrostátní podíl 13
   - 5.3 Rozsah cíle 14
   - 5.4 Flexibilita pro odpadní teplo a chlad 14
6. Započítávání podílu energie z obnovitelných zdrojů v článku 22a 15
   - 6.1 Obecný přehled článku 22a 15
   - 6.2 Orientační vnitrostátní podíl 15
   - 6.3 Flexibilita pro odpadní teplo a chlad 15

Příloha A 16

Příloha B 18

Příloha C 19

Příloha D 20

1. **Úvod**

Dne 20. listopadu 2023 vstoupila v platnost směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413 ([1]), kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ([2]) a kterou se zavádějí změny legislativního rámce upravujícího energii z obnovitelných zdrojů do roku 2030 a po něm. V těchto pokynech se označuje směrnice o obnovitelných zdrojích energie z roku 2018 jako směrnice RED II a pozměněná směrnice o obnovitelných zdrojích energie jako revidovaná směrnice RED nebo revidovaná směrnice.

Revize směrnice o obnovitelných zdrojích energie je základním kamenem strategií Zelené dohody pro Evropu a plánu REPowerEU s cílem dosáhnout ambicí Unie v oblasti boje proti změně klimatu a snížit energetickou závislost Unie na Rusku. Revidovaná směrnice RED výrazně zvyšuje úroveň ambicí v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, a to nejen zvýšením závazného cíle Unie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, kterého je třeba společně dosáhnout do roku 2030, z 32 % na 42,5 % (s cílem dosáhnout 45 %), ale také doplněním a posílením dílčích cílů pro obnovitelné zdroje, kterých má být dosaženo v různých odvětvích, včetně odvětví vytápění a chlazení.

Vytápění a chlazení představují přibližně polovinu spotřeby energie v Unii. Podíl energie z obnovitelných zdrojů v tomto odvětví roste pomaleji než v případě výroby elektřiny a většina z ní i nadále pochází z biomasy.

Pro urychlení dekarbonizace vytápění a chlazení posílila revidovaná směrnice stávající ustanovení na podporu využívání energie z obnovitelných zdrojů v odvětvích vytápění a chlazení a dálkového vytápění a chlazení (články 23 a 24) zavedením nových povinností a opatření. Revidovaná směrnice rovněž zavedla dvě nová ustanovení na podporu výroby a využívání energie z obnovitelných zdrojů v sektoru budov a v průmyslovém sektoru (nové články 15a a 22a), která jsou úzce spjata s ustanoveními o vytápění a chlazení.

Tabulka 1 poskytuje obecný přehled o struktuře různých cílů v oblasti vytápění a chlazení. Cílem tohoto sdělení je usnadnit provádění nových povinností a opatření obsažených v těchto ustanoveních tím, že poskytuje vysvětlení týkající se zejména oblasti působnosti, struktury a započítávání pro účely plnění cílů uvedených v článcích 15a, 22a, 23 a 24 revidované směrnice a definice „odpadního tepla a chladu“ obsažené v čl. 2 odst. 9. Některé povinnosti se týkají nových požadavků na podávání zpráv o energetické statistice. Ačkoli prvním referenčním rokem pro oficiální vykázání v nástroji SHARES na základě revidované směrnice RED bude rok 2025, členské státy mohou pro tento výpočet použít pracovní verzi aktualizovaného nástroje SHARES ještě před 21. květnem 2025, který je datem provedení revidované směrnice RED. To je podrobněji objasněno v rámečku 1.

Toto sdělení má sloužit čistě jako vodítko pro účely provedení a uplatňování revidované směrnice RED. Neposkytuje výklad v kontextu jiných právních aktů.

Právně závazné je pouze znění samotných právních předpisů EU. Případný závazný výklad zákona musí vždy vycházet ze znění směrnice a přímo z rozhodnutí Soudního dvora EU.

Tabulka 1

Obecný přehled cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů pro vytápění a chlazení v revidované směrnici RED

Článek	15a	22a	23	24
Odvětví	Budovy	Průmysl	Vytápění a chlazení	Dálkové vytápění a chlazení
Druh cíle	Orientační vnitrostátní podíl, který určí členské státy	Orientační průměrný roční nárůst	Roční průměrný nárůst	Orientační průměrný roční nárůst

([1]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413 ze dne 18. října 2023, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652 (Úř. věst. L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj?locale=cs).

([2]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

Článek	15a	22a	23	24
Cílová lhůta	V roce 2030	2021–2025 a 2026–2030 ve srovnání s rokem 2020	2021–2025 a 2026–2030 ve srovnání s rokem 2020	2021–2030 ve srovnání s rokem 2020
Cílová úroveň	V souladu s úrovní Unie ve výši 49 %	1,6 procentního bodu	0,8 procentního bodu a 1,1 procentního bodu + Orientační nárůst	2,2 procentního bodu
Druh energie	Energie z obnovitelných zdrojů vyráběná na místě + Energie z obnovitelných zdrojů vyráběná v blízkém okolí + Energie z obnovitelných zdrojů čerpaná ze sítě	Energie z obnovitelných zdrojů	Energie z obnovitelných zdrojů	Energie z obnovitelných zdrojů + Odpadní teplo a chlad
Druh spotřeby	Konečná energetická spotřeba	Konečná energetická spotřeba a neenergetické využití	Hrubá konečná spotřeba energie	Hrubá konečná spotřeba energie
Flexibilita	Odpadní teplo a chlad	Odpadní teplo a chlad z účinného systému dálkového vytápění a chlazení	Odpadní teplo a chlad + Elektřina z obnovitelných zdrojů ze zdrojů chladu a tepla s účinností vyšší než 100 %	Elektřina z obnovitelných zdrojů

Rámeček 1. Úloha Eurostatu a nástroje SHARES

Pokrok při plnění cíle Unie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů stanoveného v článku 3 a v odvětvovém členění podle článku 7 (v oblasti elektřiny, vytápění a chlazení a dopravy) je vykazován v rámci nástroje SHARES, který vyvinul Eurostat.

Ke dni vstupu revidované směrnice RED v platnost se nástroj SHARES rozšiřuje na odvětví dálkového vytápění a chlazení, budov a průmyslu, aby se zajistily konzistentní a srovnatelné údaje, které lze použít k posouzení pokroku při plnění cílů uvedených v článcích 24, 15a a 22a. Údaje oznamované Eurostatu však zatím nejsou u všech ukazatelů úplné, a proto je v některých případech nutné používat zástupné údaje. To je popsáno v jednotlivých oddílech.

Nástroj SHARES poskytuje přehled o široké škále ukazatelů, které lze použít pro různé požadavky, například pokud jde o odpadní teplo spotřebované v dálkovém vytápění a chlazení pro účely cíle v článku 24 nebo o úroveň vlastní spotřeby v budovách pro účely cíle v článku 15a. Tato podrobnost údajů však závisí na tom, zda členské státy předloží Eurostatu příslušné údaje. Proto se vybízejí, aby tak učinily, čímž zabrání tomu, aby se Eurostat musel spoléhat na zástupné údaje.

2. **Definice odpadního tepla a chladu ve směrnici o obnovitelných zdrojích energie**

Směrnice o obnovitelných zdrojích energie definuje odpadní teplo a chlad v čl. 2 odst. 9 následovně: „*teplo nebo chlad nevyhnutelně vzniklé jako vedlejší produkt v průmyslových zařízeních nebo zařízeních na výrobu elektřiny nebo v terciárním sektoru, kde byl nebo bude použit proces kombinované výroby tepla a elektřiny nebo kde není kombinovaná výroba tepla a elektřiny proveditelná, jež by se bez přístupu do soustavy dálkového vytápění nebo chlazení bez využití rozptýlily do vzduchu nebo vody*“. Ačkoli definice odpadního tepla a chladu v revidované směrnici RED zůstala nezměněna a do plnění cílů v oblasti vytápění a chlazení bylo již dříve možné kromě energie z obnovitelných zdrojů započítávat odpadní teplo a chlad, je třeba více vyjasnit rozsah této definice pro účely opatření obsažených v článcích 15a, 22a, 23 a 24 revidované směrnice RED. Úloha odpadního tepla je zdůrazněna v 70. bodě odůvodnění, v němž se uvádí, že „*je vhodné umožnit započítávat je do částečného plnění cílů pro obnovitelné zdroje energie v budovách, průmyslu, vytápění a chlazení a do úplného plnění cílů pro dálkové vytápění a chlazení*“.

Aby mohl být teplý nebo studený tok považován za odpadní teplo nebo chlad, a přispěl tak k plnění cílů směrnice RED, musí být splněna tato čtyři kumulativní kritéria:

— Za prvé, odpadní teplo a chlad by měly být „*nevyhnutelně vznikající*“. To znamená, že se jim nedá přiměřeným způsobem (technicky a ekonomicky) zabránit ani je nelze interně spotřebovat či snížit (ve všech fázích) prostřednictvím technických zlepšení a zlepšení energetické účinnosti. Jako příklad lze uvést přebytečné teplo a chlad, které jsou znovu použity uvnitř zařízení v rámci zlepšení energetické účinnosti, a tudíž je nelze považovat za odpadní teplo a chlad.

— Za druhé, výroba odpadního tepla a chladu by měla být „*vedlejším produktem*“. To znamená, že hlavním účelem procesu by neměl být vznik této zvláštní složky tepla a chladu. Pro účely započítávání podle směrnice RED například odpadním teplem není přímý tepelný výkon procesu kombinované výroby tepla a elektřiny, jehož hlavním účelem je společná výroba tepla a elektřiny ([3]). Kritéria týkající se nevyhnutelného vzniku a vedlejšího produktu by však v některých konkrétních případech mohly splňovat i některé další tepelné toky procesů kombinované výroby tepla a elektřiny, jako je přebytečné teplo odebrané z kondenzátoru. Při uplatňování tohoto kritéria na spalování a spoluspalování odpadů použijí členské státy stejný přístup. Pokud je hlavním účelem procesu spalování nebo spoluspalování výroba energie (tepla), tento proces kritérium vedlejšího produktu nesplňuje. Při určování, zda je teplo vedlejším produktem, mohou členské státy vycházet například z účelu zařízení nebo z druhu povolení k provozu, které zařízení získalo ([4]).

— Za třetí, výroba odpadního tepla a chladu by měla probíhat „*v průmyslových zařízeních nebo zařízeních na výrobu elektřiny nebo v terciárním sektoru*“. To nezahrnuje například teplo vznikající při chlazení domácností.

— Za čtvrté, teplo nebo chlad „*by se bez přístupu do soustavy dálkového vytápění nebo chlazení bez využití rozptýlily*“. To znamená, že teplý nebo studený tok musí být dodáván do systému dálkového vytápění nebo chlazení. Využití přebytečného tepla bez přístupu do soustavy dálkového vytápění nebo chlazení, například na místě nebo v jedné budově, nelze pro účely směrnice RED započítávat.

Aby mohl být tok tepla nebo chladu považován za odpadní teplo nebo chlad, a mohl tak přispívat k plnění cílů směrnice RED, je navíc k těmto čtyřem kumulativním kritériím v definici uveden obecný požadavek, aby pokaždé, než se začne vyrábět pouze teplo, byla zvážena „*kombinovaná výroba*“ tepla i elektřiny. S cílem zjistit, zda je kombinovaná výroba tepla a elektřiny proveditelná, mohou členské státy použít energetický audit podle čl. 2 odst. 32 směrnice (EU) 2023/1791 (směrnice o energetické účinnosti) nebo analýzu nákladů a přínosů podle čl. 26 odst. 7 směrnice o energetické účinnosti.

Tato část definice se týká tří případů: „*kde byl nebo bude použit proces kombinované výroby tepla a elektřiny nebo kde není kombinovaná výroba tepla a elektřiny proveditelná*“. První případ se týká odpadního tepla jako (nevyhnutelného vedlejšího) výstupu kombinované výroby tepla a elektřiny. Druhý případ se týká odpadního tepla jako vstupu do procesu kombinované výroby tepla a elektřiny – v takovém případě lze tok odpadního tepla započítat pouze jednou, a to buď před procesem kombinované výroby tepla a elektřiny, nebo po něm (za předpokladu, že splňuje všechna výše uvedená kritéria). Třetí případ se týká situací, kdy bylo shledáno, že kombinovaná výroba tepla a elektřiny není proveditelná.

([3]) To je definováno jako „užitečné teplo“ v čl. 2 odst. 38 směrnice o energetické účinnosti.

([4]) Na spalování a spoluspalování odpadů se vztahuje směrnice o průmyslových emisích a závěry o nejlepších dostupných technikách pro spalování odpadů, pokud je tato činnost uvedena v příloze I směrnice o průmyslových emisích. Konkrétní odkazy, které lze použít k určení, zda teplo lze považovat za vedlejší produkt, zahrnují zejména definice zařízení na spalování odpadu a zařízení na spoluspalování odpadu ve směrnici o průmyslových emisích a rámcové směrnici o odpadech.

Příloha A uvádí několik příkladů toho, co lze považovat za odpadní teplo a chlad a co nikoli.

Je třeba poznamenat, že v revidované směrnici RED může odpadní teplo a chlad jako flexibilita přispět ke splnění cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů podle článků 15a, 22a, 23 a 24, aniž by to odrazovalo od podpory obnovitelných zdrojů energie.

Cílem těchto pokynů je více vyjasnit definici odpadního tepla a chladu, a to konkrétně a pouze za účelem zajištění jednotného provedení a uplatňování revidované směrnice RED ve všech členských státech. To rovněž poskytne právní jistotu průmyslovému odvětví, odvětví energetiky a terciárnímu odvětví ohledně toho, co lze pro účely revidované směrnice RED považovat za odpadní teplo a chlad. Tyto pokyny vykládají příslušná ustanovení v kontextu směrnice RED. Neposkytují výklad v kontextu jiných právních aktů.

Tyto pokyny vycházejí z technické zprávy JRC o *definici a započítávání odpadního tepla a chladu* ([5]). Další informace a technická vysvětlení naleznete ve zprávě.

3. **Započítávání podílu energie z obnovitelných zdrojů v článku 23**

3.1 *Obecný přehled článku 23*

Článek 23 revidované směrnice RED obsahuje následující povinnosti a opatření:

— Odstavce 1, 1a a 1b stanoví cíle v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, kterých má být dosaženo v odvětví vytápění a chlazení do roku 2030 (s rozdělením do dvou období), pokud jde o hrubou konečnou spotřebu energie. Dále uvádějí, jakým způsobme lze do těchto cílů započítávat odpadní teplo a chlad. Uvádějí také, jakým způsobem lze do cílů započítávat elektřinu z obnovitelných zdrojů, pokud se používá v jednotkách s účinností vyšší než 100 % (např. tepelná čerpadla). Členské státy jsou rovněž povinny provést posouzení potenciálu využití energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla a chladu v odvětví vytápění a chlazení.

— Odstavec 2 poskytuje flexibilitu členským státům, které dosahují významných úrovní energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení. Zejména stanoví konkrétní prahové hodnoty energie z obnovitelných zdrojů, které členským státům umožňují splnit (zcela nebo částečně) cíl stanovený v odstavci 1. Poskytuje volnost při volbě metod, které je třeba přijmout, aby bylo možné využívat obnovitelné zdroje energie v oblastech, kde existují strukturální překážky vyplývající z vysokého podílu zemního plynu nebo chlazení nebo kde je nízká hustota obyvatelstva. Dále ukládá členským státům povinnost informovat o tom, jestliže jimi zvolená opatření nebudou k dosažení cíle dostačující. Rovněž ukládá členským státům povinnost poskytovat informace o opatřeních a finančních nástrojích pro zlepšení využití energie z obnovitelných zdrojů v systémech vytápění a chlazení prostřednictvím dostupných a transparentních nástrojů.

— Odstavec 3 stanoví, že členské státy mohou zveřejnit seznam opatření a mohou určit a zveřejnit prováděcí subjekty, které by mohly přispět k dosažení cíle stanoveného v odstavci 1. Odstavce 5 a 6 vysvětlují, jakým způsobem by tato opatření mohla být prováděna a monitorována a jaké údaje musí vykazovat prováděcí subjekty, které mohou členské státy zřídit.

— Odstavec 4 konečně uvádí seznam opatření, přičemž členské státy musí usilovat o provedení alespoň dvou z nich, která mohou přispět k dosažení cíle stanoveného v odstavci 1. Zvolená opatření musí být přístupná všem spotřebitelům.

3.2 *Nové prvky článku 23*

Revidovaná směrnice RED obsahuje tyto důležité změny k posílení článku 23:

— Hlavní část cíle pro vytápění a chlazení (tj. průměrný roční nárůst podílu energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení za dvě období) je nyní povinná.

— Kromě toho odstavec 1 nyní vyžaduje, aby členské státy usilovaly o zvýšení svého ročního průměru o dodatečnou částku uvedenou v příloze Ia pro každý členský stát. Dodržení těchto navýšení by vedlo k průměrnému ročnímu nárůstu v celé EU o 1,8 procentního bodu v obou obdobích.

([5]) JRC Publications Repository - Defining and accounting for waste heat and cold (europa.eu) (Archiv publikací JRC – Definice a započítávání odpadního tepla a chladu).

— Podíl energie z obnovitelných zdrojů musí být nyní vyjadřován v hrubé konečné spotřebě energie a nikoli v konečné spotřebě energie. Tím se však nemění žádné požadavky na podávání zpráv pro členské státy, neboť jak směrnice RED II, tak revidovaná směrnice RED uvádějí povinnost vypočítat podíl v souladu s metodikou stanovenou v článku 7, která se nezměnila a vyžaduje, aby byl podíl vypočítán pomocí hrubé konečné spotřeby energie. Nesoulad ve směrnici RED II mezi konečnou spotřebou energie a výpočtem podle článku 7 (který se týká hrubé konečné spotřeby energie) byl proto opraven.

— Byla zpřísněna možnost započítávat odpadní teplo a chlad do průměrného ročního nárůstu (tj. je povoleno nižší procento), do průměrného ročního přírůstku však lze nyní částečně započítávat i elektřinu z obnovitelných zdrojů používanou k vytápění a chlazení.

— Členské státy jsou povinny provést posouzení potenciálu využití energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla a chladu v odvětví vytápění a chlazení ([6]). Revidovaná směrnice RED zavádí další požadavky na obsah takového posouzení.

— Seznam možností, jak zajistit dosažení průměrného ročního nárůstu, byl rozšířen a od členských států se nyní vyžaduje, aby usilovaly o provedení alespoň dvou z těchto možností.

3.3 *Roční průměrný nárůst*

Ustanovení čl. 23 odst. 1 revidované směrnice RED zavádí povinnost zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení, která byla v rámci směrnice RED II pouze dobrovolná.

Členské státy jsou povinny zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení takto: v letech 2021–2025 v průměru o 0,8 procentního bodu ročně a v letech 2026–2030 v průměru o 1,1 procentního bodu ročně. Pro výpočet tohoto nárůstu musí členské státy použít metodiku stanovenou v článku 7 a jako základní úroveň musí použít svůj podíl energie z obnovitelných zdrojů na vytápění a chlazení v roce 2020 uvedený ve statistikách EU pro Eurostat ([7]).

Splnění této povinnosti se ověřuje ve dvou okamžicích: i) poté, co budou k dispozici statistiky za rok 2025, kdy členské státy musí dosáhnout průměrného ročního nárůstu podílu energie z obnovitelných zdrojů v tomto odvětví o nejméně 0,8 procentního bodu za první období (2021–2025), a ii) poté, co budou k dispozici statistiky za rok 2030, kdy členské státy musí dosáhnout průměrného ročního nárůstu o 1,1 procentního bodu za období 2026–2030. To znamená, že mohou dosáhnout libovolného meziročního nárůstu, pokud je splněn průměrný roční nárůst za každé z celých dvou období.

Použijeme-li příklad členského státu, který měl v roce 2020 podíl energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení ve výši 40 %, je třeba dosáhnout tohoto výsledku: podíl energie z obnovitelných zdrojů by měl být v roce 2025 alespoň o 4 procentní body vyšší než v roce 2020 (5 x 0,8) a v roce 2030 by měl být alespoň o 9,5 procentního bodu vyšší než v roce 2020 (4 + 5 x 1,1). Číselný příklad uvádí tabulka 2.

Tabulka 2

Příklad výsledných podílů obnovitelných zdrojů energie, kterých má být dosaženo v letech 2025 a 2030

Roční nárůst		0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %
Rok	2020	2021	2022	2023	2024	**2025**	2026	2027	2028	2029	**2030**
Podíly obnovitelných zdrojů energie	40,0 %	40,8 %	41,6 %	42,4 %	43,2 %	**44 %**	45,1 %	46,2 %	47,3 %	48,4 %	**49,5 %**

([6]) Tento požadavek se v revidované směrnici RED II přesunul z čl. 15 odst. 7 do čl. 23 odst. 1b.

([7]) Kritéria udržitelnosti a úspory emisí skleníkových plynů u biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy jsou v revidované směrnici RED přísnější. Tato nová kritéria vedou v některých členských státech k nižším hodnotám podílů obnovitelných zdrojů. V roce 2020 však platila směrnice RED I, která takováto přísnější kritéria neměla. V důsledku toho by se měly použít podíly obnovitelných zdrojů vypočtené podle směrnice RED I.

Ustanovení čl. 23 odst. 2 poskytuje flexibilitu členským státům, které dosáhnou významných úrovní energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení. Tato flexibilita nebyla revidovanou směrnicí RED změněna.

Pokud v určitém roce dosáhne podíl energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení v členském státě úrovně mezi 50 % a 60 %, sníží se požadovaný průměrný roční nárůst pro následující roky na polovinu. Průměrný roční nárůst by tak činil alespoň 0,4 procentního bodu v kterémkoli roce období 2021–2025 (0,8 / 2) a 0,55 procentního bodu v kterémkoli roce období 2026–2030 (1,1 / 2). Pokud je v určitém roce dosaženo prahové hodnoty pro plnění 60 % a tato hodnota zůstane nad touto hranicí, pak se požadavek na průměrný roční nárůst pro následující rok sníží na nulu. Pro vysvětlení je v rámečku 2 uvedeno několik příkladů.

Rámeček 2. Příklady ročních nárůstů s rozdílnými výchozími body v roce 2020, mírami pokroku v období 2021–2025 a 2026–2030 a požadovanými podíly obnovitelných zdrojů energie a tepla a chladu v letech 2025 a 2030.

1. Členský stát s podílem obnovitelných zdrojů energie a tepla a chladu ve výši 20 % v roce 2020 musí dosáhnout podílu nejméně 24 % v roce 2025 (20 + 5 * 0,8) a nejméně 29,5 % v roce 2030 (24 + 5 * 1,1).

2. Členský stát s podílem obnovitelných zdrojů energie a tepla a chladu ve výši 48 % v roce 2020, který v roce 2023 dosáhne podílu 50 %, musí dosáhnout podílu nejméně 51,2 % v roce 2025 (plný roční nárůst v letech do roku 2023, poté poloviční roční nárůst: 48 + 3 * 0,8 + 2 * 0,4) a nejméně 53,95 % v roce 2030 (poloviční roční nárůst ve druhém časovém období: 51,2 + 5 * 0,55).

3. Členský stát s podílem obnovitelných zdrojů energie a tepla a chladu ve výši 48 % v roce 2020, který v roce 2024 dosáhne podílu 50 %, musí dosáhnout podílu nejméně 51,6 % v roce 2025 (plný roční nárůst v letech do roku 2024, poté poloviční roční nárůst: 48 + 4 * 0,8 + 1 * 0,4) a nejméně 54,35 % v roce 2030 (poloviční roční nárůst ve druhém časovém období: 51,2 + 5 * 0,55).

4. Členský stát s podílem obnovitelných zdrojů energie a tepla a chladu ve výši 48 % v roce 2020, který se v jednom okamžiku během období sníží, musí i nadále dosáhnout průměrného ročního nárůstu za pět let, přičemž referenčním rokem je rok 2020.

5. Členský stát s podílem obnovitelných zdrojů energie a tepla a chladu ve výši 52 % v roce 2020 musí dosáhnout podílu nejméně 54 % v roce 2025 (poloviční roční nárůst po celé období: 52 + 5 * 0,4) a nejméně 56,75 % v roce 2030 (poloviční roční nárůst ve druhém časovém období).

6. Členský stát s podílem obnovitelných zdrojů energie a tepla a chladu ve výši 52 % v roce 2020, který v roce 2022 klesne pod 50 %, musí i nadále dosáhnout průměrného ročního nárůstu za pět let, přičemž referenčním rokem je rok 2020.

7. Má se za to, že členský stát splňuje svůj povinný nárůst, jakmile dosahuje podílu obnovitelných zdrojů energie a tepla a chladu ve výši 60 %, a to po takovou dobou, po kterou zůstane tento podíl vyšší než 60 %.

	2020	2021	2022	2023	2024	**2025**	2026	2027	2028	2029	**2030**
1	**20**	20,8	21,6	22,4	23,2	**24**	25,1	26,2	27,3	28,4	**29,5**
2	**48**	48,8	49,6	50,4	50,8	**51,2**	51,75	52,3	52,85	53,4	**53,95**
3	**48**	45	47	49	51	**51,6**	52,15	52,7	53,25	53,8	**54,35**
4	**48**	45	48	50	50,5	**51,2**	51,75	52,3	52,85	53,4	**53,95**
5	**52**	52,4	52,8	53,2	53,6	**54**	54,55	55,1	55,65	56,2	**56,75**
6	**52**	51	49	49	50	**54**	54,55	55,1	55,65	56,2	**56,75**
7	**61**	splněno, pokud podíl obnovitelných zdrojů energie zůstane vyšší než 60 %					splněno, pokud podíl obnovitelných zdrojů zůstane vyšší než 60 %				

Hodnoty pro roky 2025 a 2030 jsou referenčními hodnotami, které určují, zda bylo dosaženo průměrného nárůstu v každém časovém období.

Je důležité poznamenat, že prahové hodnoty 50 % a 60 % nejsou výjimkami z povinného průměrného ročního nárůstu, ale možnostmi flexibility zavedenými pro členské státy, které dosahují vysokého podílu energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení, což jim umožňuje započítat tyto vysoké podíly jako částečné nebo úplné splnění povinného nárůstu.

Kromě povinného nárůstu vyžaduje čl. 23 odst. 1 třetí pododstavec, aby členské státy usilovaly o zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů ve vytápění a chlazení prostřednictvím dalšího nárůstu o indikativní procentní body (neboli „navýšení“), které jsou uvedeny v tabulce v příloze Ia revidované směrnice.

3.4 *Možnosti flexibility u odpadního tepla a chladu a elektřiny z obnovitelných zdrojů*

Ustanovení čl. 23 odst. 1 stanoví flexibilitu pro účely splnění povinnosti zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení stanovené v prvním pododstavci. Ustanovení čl. 23 odst. 1 druhého pododstavce konkrétně umožňuje členským státům započítat odpadní teplo a chlad do závazného průměrného ročního nárůstu, kterého má být dosaženo během dvou období, zatímco čl. 23 odst. 1 čtvrtý pododstavec umožňuje členským státům započítat pro účely tohoto započítávání elektřinu z obnovitelných zdrojů využitou ve zdrojích tepla a chladu s účinností vyšší než 100 %, tj. v tepelných čerpadlech ([8]).

Revidovaná směrnice RED přináší ve srovnání se směrnicí RED II dvě hlavní novinky: bylo sníženo maximální množství odpadního tepla a chladu, které lze započítat do průměrného ročního nárůstu, a byla doplněna možnost započítat elektřinu z obnovitelných zdrojů použitou k vytápění a chlazení. Je třeba poznamenat, že tyto možnosti flexibility nelze využít při výpočtu podílu obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení, jak je uvedeno v článku 7, a nemohou tedy přispět k celkovému cíli EU v oblasti obnovitelných zdrojů uvedenému v článku 3.

Odpadní teplo a chlad i elektřina z obnovitelných zdrojů se mohou započítat do ročního průměrného nárůstu v samostatné maximální hodnotě 0,4 procentního bodu pro odpadní teplo a chlad a 0,4 procentního bodu pro elektřinu z obnovitelných zdrojů. V takovém případě by se měl cíl zvýšit o polovinu každého množství odpadního tepla a chladu a/nebo elektřiny z obnovitelných zdrojů, které bylo započítáno, maximálně však do výše 1,0 procentního bodu pro roky 2021–2025 a 1,3 procentního bodu pro roky 2026–2030. Je třeba poznamenat, že tyto možnosti flexibility se nevztahují na dodatečný nárůst o indikativní procentní body uvedené v příloze Ia. Příklad je uveden v rámečku 3 níže.

Rámeček 3. Příklady úprav cílů v případě využití možností flexibility.

Například členský stát s podílem obnovitelných zdrojů energie ve vytápění a chlazení ve výši 10 % v roce 2020 bude muset dosáhnout průměrného ročního nárůstu ve výši 0,8 procentního bodu a do roku 2025 dosáhnout 14 %, pokud se rozhodne splnit cíl pouze s využitím energie z obnovitelných zdrojů.

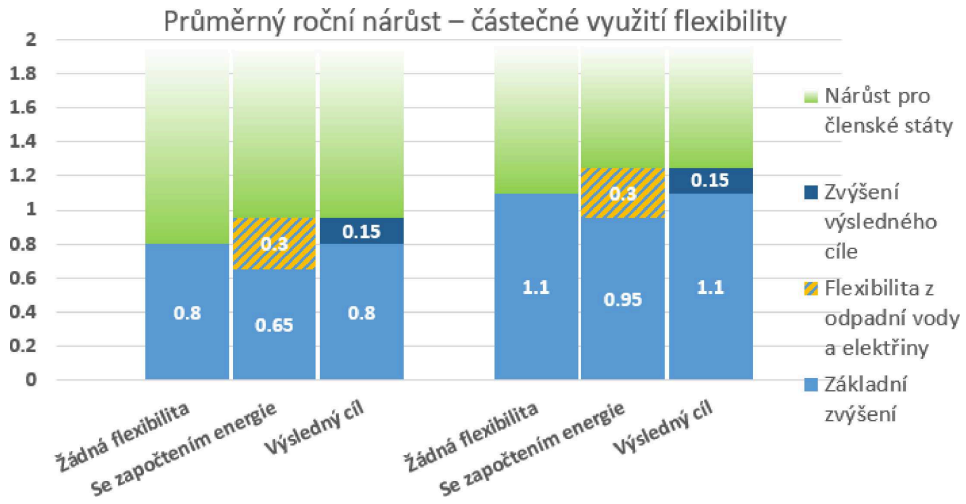
Pokud se tento členský stát rozhodne splnit část cíle započtením odpadního tepla a chladu a elektřiny z obnovitelných zdrojů a započítá 0,2 procentního bodu u odpadního tepla a chladu a 0,1 procentního bodu u elektřiny (celkem 0,3 procentního bodu), zvýší se jeho příspěvek k ročnímu nárůstu pouze o polovinu této hodnoty (0,15 procentního bodu) – tj. požadovaný průměrný roční nárůst dosáhne 0,95 procentního bodu (a členský stát by měl tudíž do roku 2025 dosáhnout 14,75 %), jak je znázorněno na obrázku 1.

Vzhledem k tomu, že horní hranice pro období 2021–2025 činí 1,0 procentního bodu, nebude mít započítávání vyššího množství odpadního tepla a chladu a elektřiny z obnovitelných zdrojů za následek zvýšení požadovaného průměrného ročního nárůstu, jak je znázorněno na obrázku 2. Podobně je tomu i v případě období 2026–2030 (horní hranice 1,3 procentního bodu).

([8]) Je třeba poznamenat, že odpadní teplo a elektřina z obnovitelných zdrojů používaná při vytápění a chlazení nepředstavují energii z obnovitelných zdrojů používanou při vytápění a chlazení pro účely článku 23 a článku 7 směrnice RED, a tudíž nemohou přispět k celkovému cíli EU v oblasti obnovitelných zdrojů energie uvedenému v článku 3.

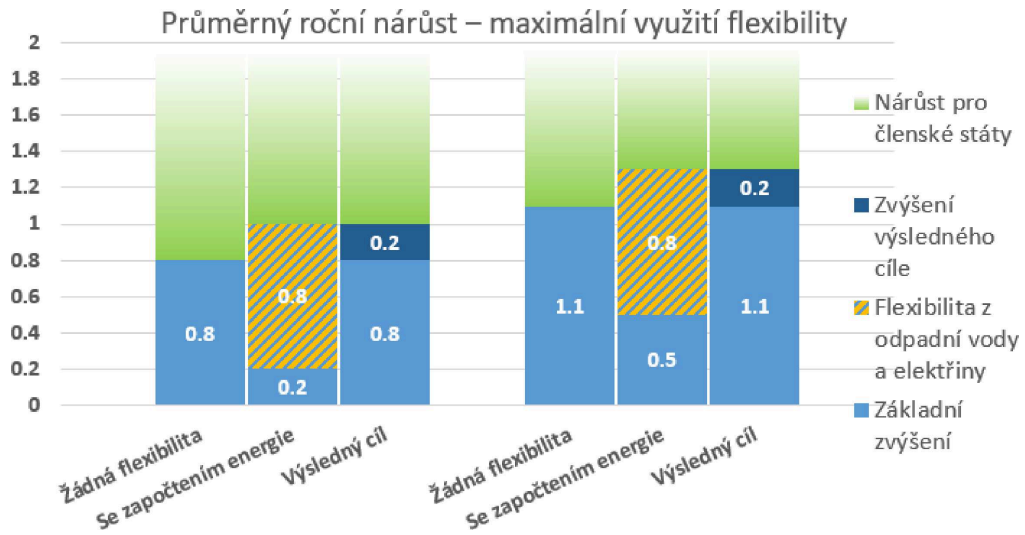
Obrázek 1

Příklad využití možností flexibility u odpadního tepla a chladu a/nebo elektřiny z obnovitelných zdrojů v celkové hodnotě 0,3 procentního bodu.

Obrázek 2

Příklad maximálního využití možností flexibility u odpadního tepla a chladu (0,4 procentního bodu) a elektřiny z obnovitelných zdrojů (0,4 procentního bodu)

Pokud se členské státy rozhodnou využít možnosti započítat elektřinu z obnovitelných zdrojů používanou k vytápění a chlazení do průměrného ročního nárůstu podle odstavce 1, je třeba vzít v úvahu následující skutečnosti.

Celkový cíl pro energii z obnovitelných zdrojů je stanoven v článku 3. Článek 7 vysvětluje, že podíl energie z obnovitelných zdrojů by se měl vypočítat jako součet elektřiny z obnovitelných zdrojů, energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení a energie z obnovitelných zdrojů v odvětví dopravy. V čl. 7 odst. 3 se uvádí, že energie okolního prostředí a geotermální energie využívaná k vytápění a chlazení pomocí tepelných čerpadel může být započítána jako energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení. Odkazuje na přílohu VII, která stanoví konkrétní požadavky na tepelná čerpadla, jež jsou způsobilá pro započtení této energie do celkových cílů a cílů pro vytápění a chlazení (tepelná čerpadla, jejichž účinnost přesahuje určitou úroveň, vypočtenou na základě sezónního výkonnostního faktoru (SPF) vyššího než 1,15 * 1 / η). V čl. 23 odst. 1 prvním pododstavci se uvádí, že podíl energie z obnovitelných zdrojů na vytápění a chlazení by se měl vypočítat v souladu s článkem 7. Proto lze do průměrného ročního nárůstu *plně* započítat pouze podíl energie okolního prostředí nebo geotermální energie použitý u těchto tepelných čerpadel.

Ustanovení čl. 23 odst. 1 čtvrtého pododstavce umožňuje do průměrného ročního nárůstu *částečné* započítat elektřinu z obnovitelných zdrojů využitou při výrobě tepla a chladu s účinností vyšší než 100 %. V praxi tyto zdroje tepla a chladu odpovídají tepelným čerpadlům. Tuto flexibilitu u elektřiny z obnovitelných zdrojů využité v tepelných čerpadlech lze považovat za doplňkovou k ustanovení o započítávání tepla okolního prostředí a geotermálního tepla využitého v tepelných čerpadlech, které je uvedeno v čl. 7 odst. 3. Tato flexibilita je však založena na poněkud jiném rozsahu než celkový požadavek, s méně přísným požadavkem na to, která tepelná čerpadla jsou způsobilá (účinnost vyšší než 100 % a nikoli SPF > 1,15 * 1 / η v příloze VII).

Podle čl. 23 odst. 1 proto existují dvě samostatné metody účtování toků energie spojených s vytápěním a chlazením prostřednictvím tepelných čerpadel. Stanovení samostatných požadavků na podávání zpráv pro tyto dva různé druhy způsobilých tepelných čerpadel může v praxi vést ke statistickým nepřesnostem a další administrativní zátěži. Existuje dokonce třetí metoda započítávání související s tepelnými čerpadly pro energii z obnovitelných zdrojů, která se uplatňuje na účinné sítě dálkového vytápění ve smyslu článku 26 revidované směrnice o energetické účinnosti. Je třeba dbát na to, aby nedošlo k záměně různých metod započítávání. Členské státy se proto vyzývají, aby pro účely tohoto článku 23 používaly metodiku definovanou v příloze VII (SPF > 1,15 * 1 / η) ke stanovení všech toků energie spojených s vytápěním prostřednictvím tepelných čerpadel.

Je třeba poznamenat, že elektrické kotle, které mají účinnost nižší než 100 %, nesplňují žádné z výše popsaných kritérií týkajících se zdroje tepla. Elektřinu využitou v elektrických kotlích proto nelze započítat do průměrného ročního nárůstu, jelikož elektrické kotle požadavky nesplňují. Využívání elektřiny z obnovitelných zdrojů je v celé směrnici podporováno i jinými způsoby, zejména v článku 3, kde přispívá k celkovému cíli EU v oblasti obnovitelných zdrojů, ale také v článku 24, kde může být započítáváno do průměrného ročního nárůstu jako flexibilita. Stručný přehled různých metod započítávání v řadě článků revidované směrnice RED uvádí tabulka 3.

Tabulka 3

Různé druhy toků energie spojené s elektrickým vytápěním, které lze započítat na základě různých článků.

Technologie vytápění	Článek 15a	Článek 22a	Článek 23	Článek 24
Tepelná čerpadla v souladu s přílohou VII	Využití energie okolního prostředí a geotermální energie	Využití energie okolního prostředí a geotermální energie	Využití energie okolního prostředí a geotermální energie	Využití energie okolního prostředí a geotermální energie
Zdroje tepla a chladu s účinností vyšší než 100 %	Využití elektřiny z obnovitelných zdrojů energie	Využití elektřiny z obnovitelných zdrojů energie	Využití elektřiny z obnovitelných zdrojů energie (*)	Využití elektřiny z obnovitelných zdrojů energie
Elektrické kotle	Využití elektřiny z obnovitelných zdrojů energie	Využití elektřiny z obnovitelných zdrojů energie	X	Využití elektřiny z obnovitelných zdrojů energie

(*) Platí pouze pro flexibilitu, nikoli pro hlavní cíl

4. **Započítávání podílu energie z obnovitelných zdrojů v článku 24**

4.1 *Obecný přehled článku 24*

Článek 24 revidované směrnice RED obsahuje následující povinnosti a opatření:

— Odstavec 1 obsahuje povinnost poskytovat spotřebitelům snadno přístupným způsobem informace o energetické náročnosti a o podílech energie z obnovitelných zdrojů v jejich soustavách dálkového vytápění.

— Odstavec 2 vyžaduje, aby členské státy přijaly opatření k zajištění práva odběratelů odpojit se od soustavy, která nepředstavuje účinné dálkové vytápění a chlazení, a odstavec 7 dále upřesňuje, jaký druh odběratelů může tato práva uplatnit. Odstavec 3 umožňuje členským státům omezit právo na odpojení za určitých podmínek.

— Odstavec 4 stanoví orientační cíl pro energii z obnovitelných zdrojů a odpadní teplo a chlad, kterého mají členské státy dosáhnout v odvětví dálkového vytápění a chlazení do roku 2030, pokud jde o hrubou konečnou spotřebu energie. Dále uvádí, jakým způsobem může být elektřina z obnovitelných zdrojů započítána do tohoto cíle.

— Odstavec 4a obsahuje pravidla pro výpočet podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů využívané pro dálkové vytápění a chlazení. Umožňuje rovněž členským státům splnit (částečně nebo zcela, v závislosti na úrovni energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla a chladu) orientační cíl uvedený v odstavci 4.

— Odstavec 4b má za cíl podpořit připojení dodavatelů energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla a chladu, kteří jsou třetími stranami, k soustavám dálkového vytápění nebo chlazení a odstavec 5 definuje situace, kdy může být takové připojení odmítnuto.

— Odstavec 6 požaduje, aby byl v případě potřeby zaveden koordinační rámec, který by zajistil dialog mezi příslušnými zúčastněnými stranami o využívání odpadního tepla a chladu.

— Odstavec 8 požaduje rámec, v němž se posuzuje potenciál soustav dálkového vytápění a chlazení poskytovat zajištění výkonové rovnováhy a další systémové služby. Dále uvádí, že provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav musí vzít výsledky na vědomí při plánování sítě, investicích do sítě a rozvoji infrastruktury. Rovněž uvádí, že provozovatelé soustav dálkového vytápění a chlazení musí mít možnost účastnit se trhu s elektřinou prostřednictvím služeb flexibility, a umožňuje členským státům rozšířit posouzení uvedené v tomto odstavci na provozovatele přenosových soustav pro plyn a provozovatele distribučních soustav.

— Odstavec 9 chrání práva spotřebitelů.

— Odstavec 10 stanoví podmínky, za kterých členské státy nemusí uplatňovat odstavce 2 až 9.

4.2 *Nové prvky článku 24*

Revidovaná směrnice RED zavádí tyto důležité změny:

— Členské státy jsou nyní povinny nejen i) usilovat o zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla a chladu v odvětví dálkového vytápění a chlazení, ale i ii) vyzývat k tomu, aby provozovatelé soustav dálkového vytápění nebo chlazení připojovali dodavatele energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla a chladu nebo nabízeli, že připojí dodavatele, kteří jsou třetími stranami, a nakoupí od nich teplo a chlad vyrobené z obnovitelných zdrojů a z odpadního tepla a chladu. V rámci směrnice RED II si mohly zvolit buď možnost i), nebo zajistit, aby provozovatelé byli povinni (a nikoli vyzýváni) zajišťovat to, co je popsáno v bodě ii).

— Členské státy jsou povinny vytvořit rámec pro spolupráci mezi provozovateli elektroenergetických distribučních soustav a provozovateli soustav dálkového vytápění a chlazení s cílem zajistit, že bude provedeno posouzení způsobu, jakým mohou provozovatelé distribučních soustav poskytovat systémové služby.

4.3 *Orientační průměrný roční nárůst*

Ustanovení čl. 24 odst. 4 vyžaduje, aby členské státy usilovaly o zvýšení svého podílu energie z obnovitelných zdrojů a z odpadního tepla a chladu v odvětví dálkového vytápění a chlazení. Toto ustanovení stanoví orientační cíl pro energii z obnovitelných zdrojů a odpadní teplo a chlad pro odvětví dálkového vytápění a chlazení. Jak je vysvětleno v oddíle 4.1, tento orientační nárůst již není pro členské státy dobrovolný a členské státy mají povinnost vyvinout úsilí k dosažení tohoto orientačního podílu ve svých odvětvích dálkového vytápění a chlazení.

Struktura tohoto orientačního cíle je podobná struktuře cíle pro vytápění a chlazení stanoveného v článku 23, který je vysvětlen v oddíle 3.3, přičemž hlavní rozdíly spočívají v tom, že součástí cíle je odpadní teplo a elektřina z obnovitelných zdrojů.

V případě dálkového vytápění a chlazení revidovaná směrnice RED zvýšila orientační nárůst na 2,2 procentního bodu (1,0 procentního bodu ve směrnici RED II) jako roční průměr vypočítaný za období 2021–2030 (a nikoli za dvě období v případě článku 23), počínaje podílem energie z obnovitelných zdrojů a z odpadního tepla a chladu v dálkovém vytápění a chlazení dosaženým v roce 2020. Pro tento referenční rok by se měly použít hodnoty vykázané Eurostatu ve statistikách EU. V době platnosti směrnice o obnovitelných zdrojích energie (RED I) z roku 2009 ([9]) však členské státy nebyly povinny předkládat hodnoty spotřeby odpadního tepla v různých pododvětvích v roce 2020 ani nebyly povinny předkládat podíly obnovitelných zdrojů v dálkovém vytápění a chlazení. Statistiky Eurostatu proto neobsahují požadované referenční hodnoty na rok 2020 pro všechny členské státy (některé členské státy tyto hodnoty předložily, aniž by se jednalo o požadavek). Členské státy by proto měly uvést svůj podíl energie z obnovitelných zdrojů na dálkovém vytápění a chlazení a svou spotřebu odpadního tepla a chladu v rámci dálkového vytápění v roce 2020. Nástroj SHARES, jak je uvedeno v rámečku 1, toto podávání zpráv usnadní. Pokud v roce 2020 nepředloží svůj podíl energie z obnovitelných zdrojů v odvětví dálkového vytápění a chlazení, budou muset být jako zástupné údaje použity standardizované hodnoty. Tyto hodnoty vycházejí z podílu obnovitelných zdrojů na vyrobeném teple, který byl v minulosti vykázán Eurostatu. Výsledné zástupné standardizované referenční hodnoty pro rok 2020 jsou uvedeny v příloze B. U některých členských států může být rozdíl mezi zástupnými standardizovanými hodnotami a skutečným podílem energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla v dálkovém vytápění a chlazení, který byl vykázán, značný. Je proto důležité, aby své hodnoty předložily všechny členské státy. Pokud členské státy neuvedou svou úroveň spotřeby odpadního tepla a chladu za rok 2020, lze jako referenční hodnotu použít hodnotu pro následující dostupný rok ([10]). Tyto hodnoty by měly být totožné s hodnotami uvedenými v posouzení podle čl. 23 odst. 1b, které by mělo být součástí integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článků 3 a 14 nařízení (EU) 2018/1999. Během celého cílového období by měla být zajištěna konzistentnost: pokud členský stát nemá k dispozici úplné údaje na začátku cílového období, ale je schopen je poskytnout později, měl by být rozsah prvního souboru vykazovaných údajů upraven, aby se zabránilo čistě statistickému zvýšení nebo snížení.

Podobně jako článek 23 poskytuje i článek 24 flexibilitu členským státům, které dosáhnou významných úrovní energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla a chladu v odvětví dálkového vytápění a chlazení. Členské státy, které dosáhnou podílu energie z obnovitelných zdrojů a z odpadního tepla a chladu na dálkovém vytápění a chlazení vyššího než 60 %, se považují za státy, které splňují orientační průměrný roční nárůst. Pokud se tento podíl pohybuje mezi 50 % a 60 %, členské státy mohou započítat takový podíl jako splňující polovinu průměrného ročního nárůstu.

Článek 24 však stanoví výjimky ze splnění orientačního průměrného ročního nárůstu. Revidovaná směrnice RED nezměnila podstatné prvky těchto výjimek, zavedla však několik upřesnění. Členským státům je udělena výjimka v tomto případě:

— jejich podíl na celkovém vytápění a chlazení byl v roce 2018 roven nebo nižší než 2 % ([11]). Revidovaná směrnice upřesňuje, že by se tato hodnota měla vypočítat pomocí hrubé konečné spotřeby energie.

— Tato 2 % prahová hodnota je překročena použitím účinného systému dálkového vytápění a chlazení.

— 90 % hrubé konečné spotřeby energie v systémech dálkového vytápění a chlazení se uskutečňuje v systémech dálkového vytápění a chlazení, které splňují definici stanovenou v článku 26 revidované směrnice o energetické účinnosti.

Ve srovnání s článkem 23 jsou odpadní teplo a chlad a elektřina z obnovitelných zdrojů součástí cíle v článku 24, a proto je nelze považovat za flexibilitu. Zatímco v článku 23 lze z některých druhů zdrojů tepla a chladu započítat pouze elektřinu z obnovitelných zdrojů, čl. 24 odst. 4 nestanoví žádné konkrétní požadavky na druh způsobilých zdrojů tepla a chladu, a proto může v zásadě přispět elektřina z obnovitelných zdrojů využívaná v jakémkoli druhu tepelného čerpadla nebo elektrického kotle. Jak je však uvedeno v oddíle 3.4, používání různých požadavků a kritérií pro podávání zpráv může vést ke statistickým nepřesnostem a další administrativní zátěži. Členské státy se proto vyzývají, aby pro účely tohoto článku 24 používaly metodiku definovanou v příloze VII ke stanovení způsobilých zdrojů tepla a chladu.

O svém záměru započítat elektřinu z obnovitelných zdrojů použitou v dálkovém vytápění a chlazení do tohoto orientačního ročního nárůstu stanoveného v čl. 24 odst. 4 informují členské státy Komisi. Pokud se členské státy rozhodnou tuto možnost využít, musí použít průměrný podíl elektřiny z obnovitelných zdrojů dodané na jejich území v předchozích dvou letech s využitím statistik EU.

([9]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s.16).

([10]) Některé členské státy vykazují tuto hodnotu v nástroji SHARES od roku 2021. Tato hodnota nebo nejbližší dostupná hodnota se pak použije jako referenční hodnota pro rok 2020.

([11]) Ve směrnici se uvádí „dne 24. prosince 2018“, tento údaj je však třeba vykládat jako v roce 2018 do 24. prosince. Aby bylo dosaženo snížení administrativní zátěže, lze zvolit i rok 2018 jako celek.

5. **Započítávání podílu energie z obnovitelných zdrojů v článku 15a**

5.1 *Obecný přehled článku 15a*

Revidovaná směrnice RED obsahuje nový článek 15a, jehož cílem je zajistit, aby v budovách, které jsou největším odvětvím spotřeby energie v Unii (40 % podíl na konečné spotřebě energie v roce 2022), byly začleněny minimální úrovně obnovitelných zdrojů energie ([12]). Článek 15a revidované směrnice RED obsahuje tyto nové povinnosti a opatření:

— Odstavec 1 vyzývá členské státy, aby do roku 2030 stanovily cíl v odvětví budov pro:

  — energii z obnovitelných zdrojů vyrobenou na místě,

  — energii z obnovitelných zdrojů vyrobenou v blízkém okolí a

  — energii z obnovitelných zdrojů čerpanou ze sítě.

— Cíl by měl být definován pomocí konečné spotřeby energie a v souladu s podílem Unie ve výši 49 %. Odstavec 1 rovněž vyžaduje, aby členské státy ve svých vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu informovaly o tom, jak plánují tohoto cíle dosáhnout.

— Odstavec 2 uvádí, že členské státy mohou uplatnit možnosti flexibility u odpadního tepla a chladu.

— Odstavec 3 požaduje, aby byla ve stavebnictví zavedena opatření ke zvýšení podílu:

  — elektřiny z obnovitelných zdrojů vyrobené na místě,

  — elektřiny z obnovitelných zdrojů vyrobené v blízkém okolí,

  — vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů vyrobených na místě,

  — vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů vyrobených v blízkém okolí a

  — energie z obnovitelných zdrojů čerpané ze sítě.

— Odstavec 3 rovněž vyžaduje, aby členské státy zahrnuly do svých vnitrostátních předpisů a stavebních předpisů a případně do svých režimů podpory nebo jiných prostředků s rovnocenným účinkem v nových budovách a ve stávajících budovách, které procházejí významnou rekonstrukcí nebo obnovou topného systému, používání minimálních úrovní:

  — energie z obnovitelných zdrojů vyrobené na místě,

  — energie z obnovitelných zdrojů vyrobené v blízkém okolí a

  — energie z obnovitelných zdrojů čerpané ze sítě.

Je důležité poznamenat, že podle čl. 2 odst. 1 jsou „energy from renewable sources“ a „renewable energy“ (obojí se překládá jako „energie z obnovitelných zdrojů“) synonyma. Proto se soubory obnovitelných zdrojů energie uvedené v odstavcích 1 a 3 v zásadě vztahují na stejný druh zdroje energie.

5.2 *Orientační vnitrostátní podíl*

*Článek 15*a zavádí specifický orientační cíl pro spotřebu energie z obnovitelných zdrojů v budovách ve výši nejméně 49 %, kterého má být v Unii dosaženo do roku 2030. Tento orientační cíl nebo referenční hodnota má doplnit příslušné právní předpisy Unie použitelné v odvětví stavebnictví ([13]) a směrovat úsilí členských států o dekarbonizaci fondu budov v Unii.

([12]) https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/53d8320f-34d1-4780-a135-6b1d390d581c?lang=en.
([13]) Zejména směrnice o energetické náročnosti budov, ekodesign, označování energetickými štítky.

Aby bylo možné dosáhnout této orientační referenční hodnoty stanovené na úrovni Unie, mají členské státy povinnost stanovit orientační vnitrostátní podíly energie z obnovitelných zdrojů vyráběné na místě nebo v blízkém okolí, jakož i energie z obnovitelných zdrojů čerpané ze sítě, jichž má být dosaženo na konečné spotřebě energie v jejich sektoru budov v roce 2030. Tyto vnitrostátní orientační podíly musí být konzistentní a přispívat k dosažení celkového orientačního cíle 49 % energie z obnovitelných zdrojů a musí být zahrnuty do vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu. Podrobnější informace o tom, které konkrétní prvky energetických bilancí přispívají k orientačnímu vnitrostátnímu podílu, poskytne nástroj SHARES, jak je uvedeno v rámečku 1.

Aby Komise pomohla členským státům stanovit jejich orientační vnitrostátní podíl, domnívá se, že jako referenční hodnotu lze použít relativní nárůst na úrovni EU. Cíl na úrovni EU ve výši 49 % odpovídá nárůstu o 19,75 procentního bodu oproti podílu 29,3 % v roce 2020. V tabulce v příloze C jsou uvedeny podíly jednotlivých členských států a Unie v roce 2020 na základě zástupných údajů oznámených Eurostatu, které mohou sloužit jako výchozí bod pro výpočet. Tyto hodnoty jsou vypočteny na základě nařízení (ES) č. 1099/2008 o energetické statistice a podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů vykázaného v nástroji SHARES s použitím průměru let 2018 a 2019. Pro teplo však byl použit celostátní průměrný podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé výrobě tepla v roce 2020. Ve třetím sloupci tabulky v příloze C je uvedena odpovídající úroveň pro každý členský stát při použití stejného nárůstu jako u zvýšení pro celou EU v procentních bodech (19,75 procentního bodu).

5.3 *Rozsah cíle*

Pro stanovení podílu energie z obnovitelných zdrojů „na místě nebo v blízkém okolí a čerpané ze sítě“ je nezbytné zajistit soulad se směrnicí o energetické náročnosti budov, která v čl. 2 odst. 54 a čl. 2 odst. 55 uvádí příslušné definice pojmů „na místě“ a „v blízkém okolí“. Příslušná definice energie z obnovitelných zdrojů čerpané „ze sítě“ není stanovena ([14]).

Pro účely článku 15a revidované směrnice RED mohou členské státy kromě veškeré energie z obnovitelných zdrojů (pro elektřinu, vytápění a chlazení a plyn) odebrané ze sítě započítat veškerou energii z obnovitelných zdrojů vyrobenou na místě a v blízkém okolí v souladu s definicemi uvedenými ve směrnici o energetické náročnosti budov. Podíl elektřiny zahrnuje veškerou energii použitou pro spotřebiče, dobíjecí místa atd. Pro účely směrnice o energetické náročnosti budov lze započítávat pouze energii použitou pro účely související s energetickou náročností (např. vytápění, chlazení, klimatizace atd.). Pokud nejsou k dispozici konkrétní hodnoty pro vytápění a chlazení, elektřinu a plyn, použije Komise podíly obnovitelných zdrojů na elektřině, podíly obnovitelných zdrojů na dálkovém vytápění a chlazení a podíly obnovitelných zdrojů na plynárenské síti k určení standardizovaných hodnot pro energii z obnovitelných zdrojů čerpanou ze sítě v jednotlivých členských státech.

Pro výpočet těchto podílů by se měl použít podobný přístup jako v článcích 23 a 24 (průměrný podíl energie z obnovitelných zdrojů na skladbě zdrojů elektřiny nebo plynu nebo na dálkovém vytápění v předchozích dvou letech).

Členské státy mohou poskytnout přesnější odhady, například pro odlišení vlastní spotřeby v budovách od celkového podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů v síti. Příslušné údaje by měly být poskytnuty Eurostatu a budou začleněny do nástroje SHARES.

5.4 *Flexibilita pro odpadní teplo a chlad*

Podobně jako v článku 23 umožňuje čl. 15a odst. 2 členským státům započítat odpadní teplo a chlad do jejich orientačního vnitrostátního podílu, a to až do 20 % tohoto podílu. V takovém případě se cílová hodnota zvýší o polovinu použitého procenta.

Je důležité si uvědomit, že horní hranice 20 % je stanovena v procentech, nikoli v procentních bodech jako v článku 23. Pokud by například členský stát stanovil orientační cíl 50 %, mohl by do tohoto cíle započítat 10 procentních bodů (20 % z 50 %) odpadního tepla a chladu. Orientační cíl by se pak zvýšil o 5 procentních bodů (polovina procentního podílu odpadního tepla a chladu započítávaného do tohoto cíle), což by vedlo k orientačnímu vnitrostátnímu podílu ve výši 55 %.

([14]) Směrnice o energetické náročnosti budov nedefinuje konkrétní hranice, ale pouze uvádí některé údaje v souvislosti s budovami s nulovými emisemi, přičemž celková roční spotřeba primární energie má být pokryta jinou energií ze sítě v souladu s konkrétními kritérii stanovenými na vnitrostátní úrovni (v čl. 11 odst. 7). Směrnice o energetické náročnosti budov dále definuje „faktor primární energie z obnovitelných zdrojů“ jako ukazatel vypočtený jako podíl primární energie z obnovitelných zdrojů ze zdroje energie na místě nebo blízkého či vzdáleného zdroje energie, která je dodávána prostřednictvím daného energetického nosiče, včetně dodané energie a vypočtených režijních nákladů dodávek energie do míst použití, a dodané energie.

6. **Započítávání podílu energie z obnovitelných zdrojů v článku 22a**

6.1 *Obecný přehled článku 22a*

Cílem článku 22a je podpořit využívání obnovitelných zdrojů energie v průmyslovém odvětví. Za tímto účelem zavádí článek 22a orientační cíl pro průmyslové odvětví a povinný cíl pro energetický obsah obnovitelných paliv nebiologického původu.

Cílem tohoto dokumentu je poskytnout pokyny k aspektům článku 22a týkajícím se vytápění a chlazení, konkrétně v prvních třech pododstavcích čl. 22a odst. 1. Zbývající aspekty článku 22a objasňují zvláštní pokyny ([15]).

V čl. 22a odst. 1 je stanoven orientační cíl pro energii z obnovitelných zdrojů, kterého má být dosaženo v průmyslovém odvětví během dvou období, pokud jde o konečnou spotřebu pro energetické a neenergetické účely. Dále uvádí, jak lze do cíle započítat odpadní teplo a chlad, pokud jsou odpadní teplo a chlad dodávány účinným systémem dálkového vytápění ([16]) a chlazení. Rovněž ukládá členským státům povinnost zahrnout do svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu a integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu politiky a opatření, které členské státy plánují přijmout a které přijaly k dosažení tohoto zvýšení.

6.2 *Orientační vnitrostátní podíl*

Nový článek 22a revidované směrnice RED neuvádí referenční rok, ale podobně jako v článcích 23 a 24 by měl být za referenční rok pro nárůst považován rok 2020. Členské státy neměly povinnost podat v roce 2020 zprávu o podílu energie z obnovitelných zdrojů v průmyslu. V tabulce v příloze D jsou uvedeny referenční hodnoty pro rok 2020 pro jednotlivé členské státy, které poskytl Eurostat na základě hodnot konečné spotřeby energie z obnovitelných zdrojů i hodnot spotřeby elektřiny a páry z obnovitelných zdrojů, které vycházejí z podílů obnovitelných zdrojů na prodané elektřině, resp. na výrobě tepla. Členské státy se vyzývají, aby podaly zprávu o své referenční hodnotě pro rok 2020. Stejně jako v případě cílů v oblasti dálkového vytápění a chlazení a v oblasti budov jim aktualizace nástroje SHARES umožní podat zprávu o údajích pro průmyslové odvětví. Pokud se členské státy rozhodnou neoznámit svou referenční hodnotu, použijí se hodnoty uvedené v příloze D. Byla použita stejná metodika jako v případě článku 15a.

6.3 *Flexibilita pro odpadní teplo a chlad*

Flexibilita pro odpadní teplo a chlad je podobná flexibilitě v článku 23 s tím rozdílem, že lze započítat pouze odpad a chlad dodaný účinným systémem dálkového vytápění a chlazení a že při výpočtu, o kolik se musí cíl zvýšit v důsledku započítání odpadního tepla, není stanovena žádná horní hranice: cíl by měl být zvýšen o polovinu procentních bodů odpadního tepla a chladu.

Článek uvádí, že je třeba vyloučit odpadní teplo ze sítí, „kde se veškerá tepelná energie spotřebovává výhradně na místě a kde se tepelná energie neprodává“. Toto ustanovení je zaměřeno na průmyslové areály, kde má jeden podnik více budov připojených na stejnou síť dálkového vytápění a spotřebovává vlastní odpadní teplo. To je vysvětleno poslední větou 70. bodu odůvodnění, která zní: „*Konkrétně je zahrnutí odpadního tepla do referenční hodnoty pro energii z obnovitelných zdrojů v odvětví průmyslu přijatelné pouze v případě odpadního tepla nebo chladu dodávaného provozovatelem dálkového vytápění a chlazení z jiného průmyslového areálu nebo z jiné budovy, čímž se zajistí, aby tito provozovatelé měli dodávky tepla nebo chladu jako svou hlavní činnost a aby bylo započítané odpadní teplo jasně odlišeno od interního odpadního tepla získaného v rámci téhož nebo souvisejícího podniku či budov.*“ Toto vyloučení je specifické pro cíl uvedený v článku 22a.

Článek uvádí, že je třeba vyloučit odpadní teplo ze „sítí, které dodávají teplo pouze do jedné budovy“. Tyto sítě jsou však již standardně vyloučeny, neboť definice „dálkového vytápění“ v čl. 2 odst. 19 směrnice RED vyžaduje, aby se jednalo o distribuci tepelné energie „prostřednictvím soustavy do více budov či míst“.

([15]) C(2024)5042.

([16]) Podle definice ve směrnici (EU) 2023/1791 o energetické účinnosti.

PŘÍLOHA A

Příklady toho, co se považuje za odpadní teplo nebo chlad a co nikoli, s použitím barevného značení.

Technologie	**+**	**Vedlejší produkt**	**+**	**Nevyhnutelně vznikající**	**+**	**Použití**
Výroba tepelné energie, kombinovaná výroba tepla a elektřiny, spalování odpadu		Teplo vycházející z kondenzátoru u zařízení s uzavřeným cyklem a výfukové plyny u zařízení s otevřeným cyklem. Teplo prokazatelně není hlavním cílem procesu.		Provedena všechna přiměřená opatření ke zvýšení energetické účinnosti, např. nejlepší dostupná technologie nebo přestavba elektrárny na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny		Dodávka do systému dálkového vytápění a chlazení
		Hlavní cíl, např. teplo z kombinované výroby tepla a elektřiny.		Nákladově efektivní opatření ke zvýšení energetické účinnosti nebo kombinovaná výroba tepla a elektřiny byla proveditelná, ale nebyla realizována		Používá se mimo místo, ne však v systému dálkového vytápění a chlazení
Průmysl						
Energeticky náročná odvětví (např. cement, ocel, hliník) Ostatní odvětví		Vedlejší produkty z procesu nebo z vytápění či chlazení prostoru		Používá se u všech přiměřených opětovných využití pro účely vytápění a chlazení. U energeticky náročných průmyslových odvětví se doporučuje provést tzv. pinch analýzu, kterou se zjistí nevyhnutelně vznikající odpadní teplo a chlad. U méně energeticky náročných nebo menších podniků, u nichž je i tak méně pravděpodobné, že budou prodávat teplo do systému dálkového vytápění a chlazení, lze využít služeb nezávislého energetického auditora.		Dodávka do systému dálkového vytápění a chlazení
		Zamýšlená výroba – hlavní účel		Přebytečné teplo a chlad, které se znovu využijí v rámci průmyslu/ závodu, se považují za zlepšení energetické účinnosti, nikoli za odpadní teplo a chlad.		—
Terciární sféra						
Datová centra, supermarkety, metro		Mezi vedlejší produkty patří přebytečné teplo z počítačů datových center, chladicích zařízení, osvětlení		Byla provedena všechna nákladově efektivní opatření ke zvýšení energetické účinnosti, např. opětovné využití tepla na místě, modernizace procesorů, modernizace osvětlení.		Dodávka do systému dálkového vytápění a chlazení
		Zamýšlená výroba – hlavní účel		Nevyhnutelně vznikající odpadní teplo a chlad		Využívá se mimo místo, ale ne v dálkovém vytápění a chlazení

Kanalizační systémy, odpadní vody, těžba		Vedlejší produkty z *hospodářských činností* ve výrobním procesu, např. čistírna odpadních vod nebo důlní stroje, které při provozu vytvářejí teplo		Zavedení všech nákladově efektivních opatření v oblasti energetické účinnosti. Zjištěno pomocí tzv. pinch analýzy nebo nezávislého energetického auditu.		Dodávka do systému dálkového vytápění a chlazení
		Teplo z *nehospodářských činností*, jako jsou kanalizační sítě či opuštěné doly, je považováno za teplo z obnovitelných zdrojů, nikoli však za odpadní teplo (energii okolního prostředí).		Odpadní teplo a chlad, jejichž vzniku se lze vyhnout, například zjištěná zlepšení energetické účinnosti, která nebyla provedena.		Používá se mimo místo, ne však v systému dálkového vytápění a chlazení
Bydlení		—		—		—
Doprava		—		—		—

PŘÍLOHA B

Standardizované zástupné hodnoty pro dálkové vytápění a chlazení, které se použijí, pokud členské státy nepředloží historické hodnoty – tyto hodnoty jsou založeny pouze na podílech energie z obnovitelných zdrojů.

Členský stát	Standardizovaná hodnota pro rok 2020 založená na vyrobeném teple, bez odpadního tepla
Belgie	9 %
Bulharsko	16 %
Česká republika	10 %
Dánsko	65 %
Německo	19 %
Estonsko	70 %
Irsko	0 %
Řecko	0 %
Španělsko	0 %
Francie	42 %
Chorvatsko	28 %
Itálie	18 %
Kypr	100 %
Lotyšsko	55 %
Litva	59 %
Lucembursko	74 %
Maďarsko	15 %
Malta	0 %
Nizozemsko	20 %
Rakousko	52 %
Polsko	7 %
Portugalsko	0 %
Rumunsko	6 %
Slovinsko	20 %
Slovensko	21 %
Finsko	47 %
Švédsko	71 %

PŘÍLOHA C

Podíly energie z obnovitelných zdrojů v odvětví budov, které se použijí, pokud členské státy nepředloží hodnoty pro rok 2020 ([1]), a podíly v roce 2030 založené na použití stejného nárůstu těchto podílů, pokud jde o EU (z 29,3 % v roce 2020 na 49 % v roce 2030, tj. nárůst o 19,75 procentního bodu).

Členský stát	2020 (EUROSTAT)	Podíl v roce 2030 s paušální mírou nárůstu (19,75 p.b.)
Belgie	11,4 %	31,2 %
Bulharsko	44,7 %	64,4 %
Česká republika	28,2 %	48,0 %
Dánsko	60,2 %	80,0 %
Německo	23,3 %	43,0 %
Estonsko	56,2 %	75,9 %
Irsko	15,4 %	35,1 %
Řecko	34,9 %	54,6 %
Španělsko	30,8 %	50,5 %
Francie	26,5 %	46,2 %
Chorvatsko	52,4 %	72,2 %
Itálie	28,1 %	47,9 %
Kypr	30,3 %	50,0 %
Lotyšsko	57,9 %	77,7 %
Litva	48,2 %	67,9 %
Lucembursko	13,8 %	33,5 %
Maďarsko	20,0 %	39,8 %
Malta	16,0 %	35,7 %
Nizozemsko	11,9 %	31,6 %
Rakousko	54,3 %	74,1 %
Polsko	23,6 %	43,4 %
Portugalsko	56,5 %	76,3 %
Rumunsko	40,8 %	60,5 %
Slovinsko	45,6 %	65,4 %
Slovensko	26,0 %	45,8 %
Finsko	51,5 %	71,2 %
Švédsko	68,8 %	88,6 %
EU-27	**29,3 %**	**49,0 %**

([1]) Tyto podíly nezahrnují vlastní spotřebu obnovitelných zdrojů, což může vést ke statistickým rozdílům.

PŘÍLOHA D

Podíly energie z obnovitelných zdrojů v průmyslu, které se použijí, pokud členské státy nepředloží hodnoty pro rok 2020 ([1]).

Členský stát	2020 (EUROSTAT)
Belgie	7,8 %
Bulharsko	15,3 %
Česká republika	10,1 %
Dánsko	29,9 %
Německo	14,1 %
Estonsko	16,1 %
Irsko	16,6 %
Řecko	13,7 %
Španělsko	16,7 %
Francie	11,2 %
Chorvatsko	12,2 %
Itálie	14,4 %
Kypr	16,7 %
Lotyšsko	57,6 %
Litva	13,0 %
Lucembursko	6,2 %
Maďarsko	6,6 %
Malta	4,2 %
Nizozemsko	3,7 %
Rakousko	31,7 %
Polsko	12,8 %
Portugalsko	31,6 %
Rumunsko	12,4 %
Slovinsko	17,9 %
Slovensko	11,9 %
Finsko	48,1 %
Švédsko	62,0 %
EU-27	**16,7 %**

([1]) Tyto podíly nezahrnují vlastní spotřebu obnovitelných zdrojů, což může vést ke statistickým rozdílům.